

نقطه آغازین شبهه کجاست؟

محمد حسین پورامینی

بسم الله الرحمن الرحیم

رهنما ۲۱ (نقطه آغازین شیعه از کجاست؟)

نویسنده:

محمدحسین پورامینی

ناشر چاپی:

انتشارات آستان قدس رضوی - به نشر

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

رهنما ۲۱ (نقطه آغازین شیعه از کجاست؟)

مشخصات کتاب

شابک:۹۷۸-۶۰۰-۶۵۴۳-۹۵-۶

شماره کتابشناسی ملی:۲۸۶۹۶۲۵

عنوان و نام پدیدآور:نقطه آغازین شیعه کجاست؟/ نویسنده محمدحسین پورامینی؛ تهیه و تدوین معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی [آستان قدس رضوی].

مشخصات نشر:مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری:۲۴ ص.؛ ۱۲ × ۱۷ س م.

موضوع:شیعیان -- تاریخ

رده بندی دیویی:۲۹۷/۵۳

رده بندی کنگره:BP۲۳۹/پ۹ن۷ ۱۳۹۱

سرشناسه:پورامینی، محمد حسین، ۱۳۵۴ -

شناسه افزوده:آستان قدس رضوی. معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

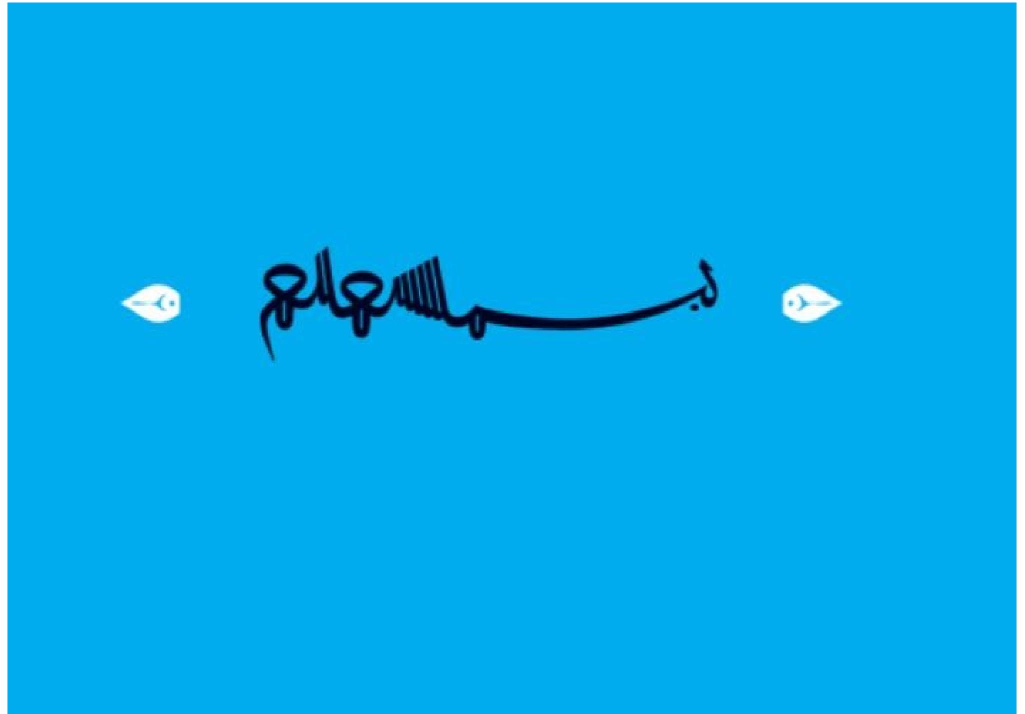
شناسه افزوده:موسسه انتشاراتی قدس رضوی

وضعیت فهرست نویسی:فیپا

ص:۱

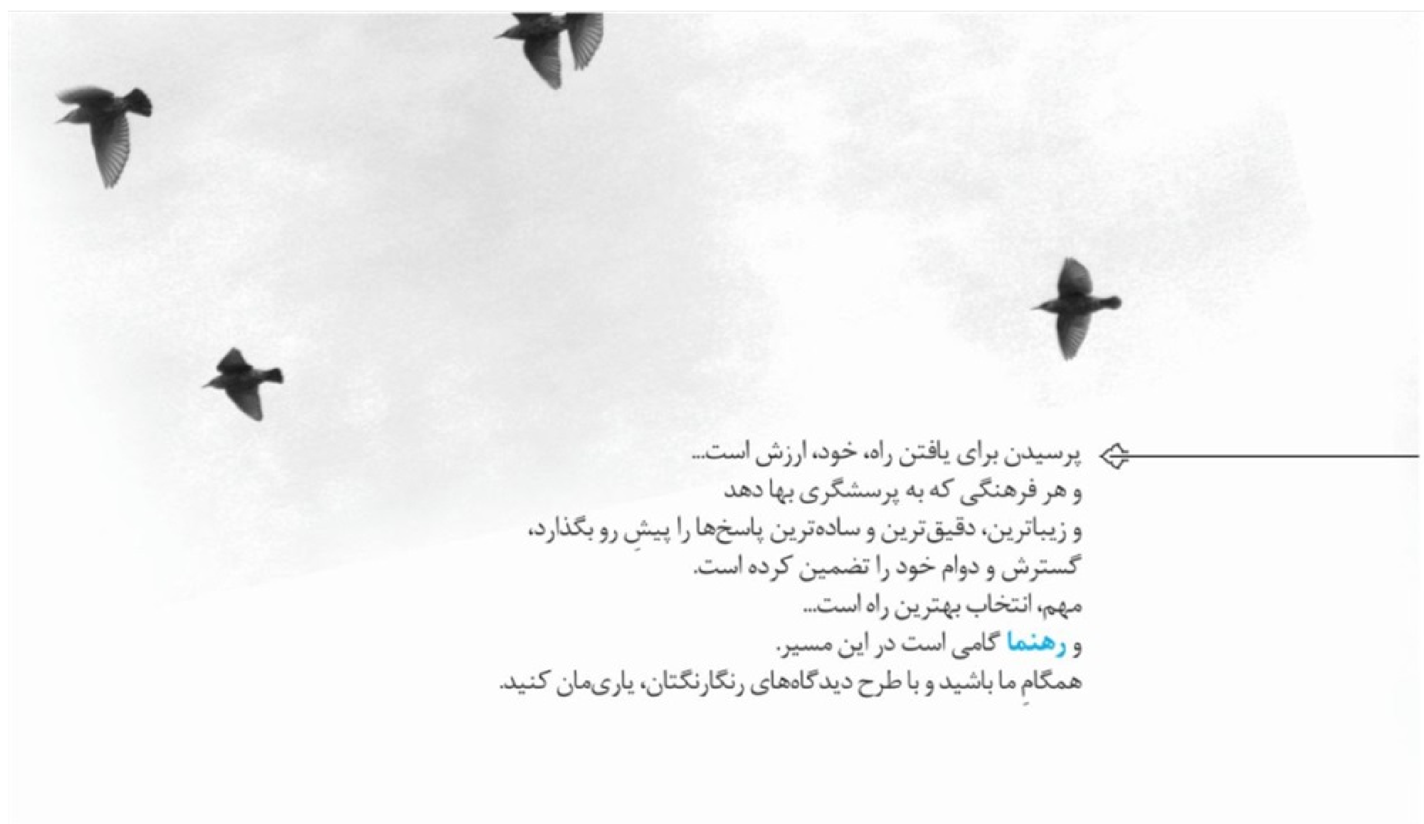
اشاره

تصویر

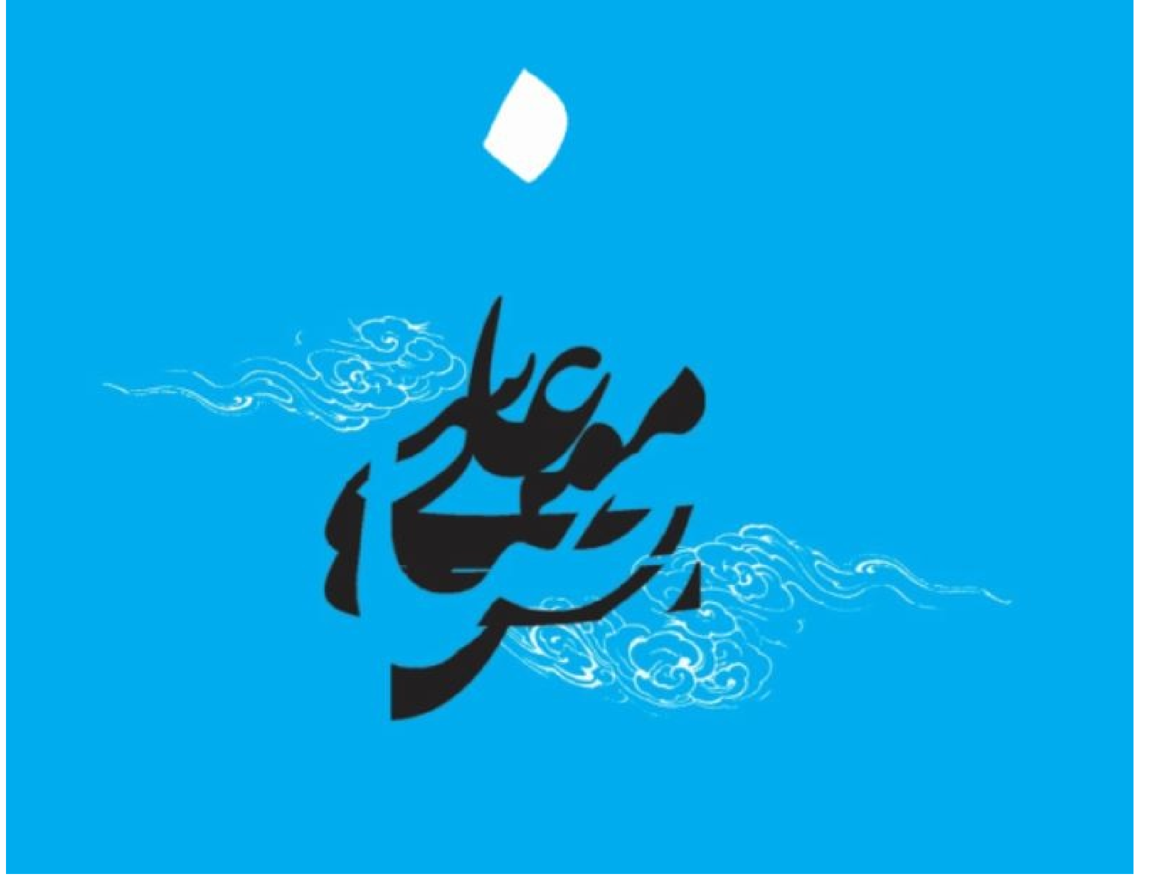
ص:۲

تصویر

پرسیدن برای یافتن راه، خود، ارزش است...
و هر فرهنگی که به پرسشگری بها دهد
و زیباترین، دقیق‌ترین و ساده‌ترین پاسخ‌ها را پیشِ رو بگذارد،
گسترش و دوام خود را تضمین کرده است.
مهم، انتخاب بهترین راه است...
و رهنما گامی است در این مسیر.
همگامِ ما باشید و با طرح دیدگاه‌های رنگارنگتان، یاری‌مان کنید.

ص:۳

تصویر

ص:۴

نقطه آغازین شیعه از کجاست؟

پرسش های زیر اگر دغدغهٔ شما نیز هست، در این کوتاه سخن پاسخ شان آمده است:

۱. شیعیان کیستند؟ معنای واژگانی و اصطلاحی «شیعه» چیست؟

۲. مفهوم تشیّع از چه زمانی تولد یافت؟ پیش از رحلت رسول خدا یا پس از آن؟

۳. اینان کیستند: امامیه، زیدیه، اسماعیلیه و اثناعشریه.

ص:۵

تصویر

درآمد

شیعه مذهبی است که از درون اسلام و در عصر نبوی به وجود آمد. شخص پیامبر اعظم، محمد مصطفی، این لقب را برای دوستان و پیروان علی بن ابیطالب قرار دادند. شیعه از آغاز شکل گیری، با فراز و نشیب های فراوانی روبه رو بوده است. ازآنجاکه این مذهب مولود حقیقت گرایی و اهمیت دادن به اصول اسلامی بوده، این موضوع موجب شده است که پیروان تشیّع در طول تاریخ، مردمی منتقد و مصلح بار آیند. ازاینرو، قدرت های حاکم همیشه درپی سرکوب پیروان این مذهب بوده و در راه گسترش آموزه های آن، موانع بیشماری پدید آورده اند.

بااین حال، مذهب تشیّع بی آنکه دربرابر این مشکلات به زانو درآید، آرام آرام، راه پیشرفت را پیمود و با سختکوشیِ رهبران معصوم و پیروان مخلص آنان، مرزهای شبه جزیرهٔ عربستان را درنوردید و به سرزمین های دیگر گسترش یافت. این گسترش ادامه یافت تا اینکه پس از

چندی، تشیّع به صورت مذهب عمومی و رسمی ایرانیان درآمد.

متفکران اسلامی در آثار خود، در کنار تبیین مسائل کلامی شیعه، به بررسی تاریخچهٔ تشیّع نیز پرداخته اند. این نوشتار، به طور خلاصه، به بررسی این موضوع میپردازد.

۱. مفهوم شیعه

اشاره

تصویر

۱. مفهوم شیعه

ص:۹

۱.۱. واژه کاوی

واژهٔ شیعه در لغت، به معنای اَتباع و انصار و پیروان آمده است؛ بدین معنا که اگر کسی از شخصی پیروی کند و دوستی و محبت او را در دل داشته باشد و از او حمایت کند، او را شیعه می نامند. لفظ شیعه به این معنا، بر مفرد و جمع و نیز مرد و زن به صورت یکسان اطلاق میشود(۱) و به همین معنا، در قرآن کریم نیز به کار رفته است: هٰذا مِن شیعتِه و هذا مِن عدوّهِ فاستغاثَهُ الّذی مِن شیعتِه عَلی الّذی مِن عدوِّه.((= یکی از پیروان او (موسی) بود و دیگری از دشمنانش. آنکه از پیروانش بود، ضد کسی که دشمن وی بود، از او یاری خواست.)(۲)

کلمهٔ شیعه در لغت، به معنای فرقه و طایفه ای که بر امری، بدون تبعیت و پیروی از

۱- ابن منظور لسان العرب ج۷ ماده شیع ص ۲۵۸

۲- قصص ۱۵

یکدیگر، توافق کنند نیز آمده(۱) و به همین معنا، در قرآن مجید نیز به کار رفته است: و اِنّ من شیعتِهِ لابراهیمُ. {= بیگمان، ابراهیم از شیعیان او (نوح) است.(۲)} حضرت ابراهیم صاحب شریعتی مستقل بود و از حضرت نوح پیروی نمی کرد؛ ولی به دلیـل آنکه او در دین و دعوت به توحید، با حضرت نوح هماهنگ بود و هر دو هدف واحدی را دنبال می کردند، ازاین رو، وی را «شیعهٔ نوح» خوانده اند.(۳)

۲.۱. اصطلاح سنجی

شیعه، به مفهوم کلامی آن، به گروهی از مسلمانان اطلاق میشود که ولایت و محبت

۱- خلیل احمد کتاب العین ج ۲ ماده شیع ۱۴۱۴ق ص ۹۶۰

۲- صافات ۸۳

۳- سید محمد حسین طباطبایی تفسیر المیزان ج ۱۷ ص ۱۴۷

علی بن ابیطالب و سایر امامان معصوم از فرزندان ایشان را در دل دارند و از ایشان پیروی می کنند. به عقیدهٔ شیعیان، منصب امامت و خلافت رسول خدا، همانند نبوّت، منصبی الهی است و ازاین رو، امام باید با نصّ خاصی از جانب خدا یا رسول او تعیین شود و مردم نمی توانند از جانب خود، امام و جانشین پیامبر را مشخص کنند. شخص امام نیز باید از ویژگی هایی همچون عصمت برخوردار باشد؛ وگرنه هرکسی لیاقت و شایستگی احراز مقام امامت را ندارد. (۱)

معنای لغوی کلمهٔ شیعه به گروهی خاص اختصاص ندارد و به مطلقِ انصار و اتباع اطلاق میشود؛ ولی در اصطلاح کلامی، این واژه اسم خاصی برای پیروان امام علی است؛ به گونه ایکه با شنیدن آن، همین معنا به ذهن متبادر میشود. دلیل این موضوع آن است

۱- شیخ صدوق فضائل الشیعه قم : موسسه امام المهدی ۱۴۱۰ق ص ۱۵

که یکی از ویژگی های این گروه، اعتقاد به برتری حضرت علی بر همهٔ صحابهٔ پیامبر است و بدین روی، از ایشان پیروی میکنند.

۳.۱. اصطلاحات امامیه، زیدیه، اسماعلیه و اثناعشریه

اصطلاح «امامیه»، به طور عام، به تمام فرقه هایی گفته میشود که به امامت بلافصل علی بن ابیطالب معتقدند؛ اما اصطلاح خاص امامیه، فقط به شیعهٔ اثناعشری (دوازده امامی) اطلاق میشود.

«زیدیه» با اینکه خلافت ابوبکر و عمر را به عنوان امامت مفضول پذیرفته اند، در شمار فرقه های شیعی قرار دارند. در اعتقاد آنان، امامت، حقّ امام علی است که پس از امام حسین، در عموم فرزندان حضرت زهرا تداوم می یابد و با قیام به شمشیر برای گرفتن حق از غاصبان، نمود مییابد. ازاینرو، اینان زیدبن علی، فرزند امام سجاد، را

به جای امام باقر امام دانسته اند.

«اسماعیلیه» از فرقه های مهم شیعه است که به امامت اسماعیل بن صادق، به جای امام کاظم معتقدند. آنان پیش از شهرت به اسماعیله، «سبعیه» یا هفت امامی نامیده می شدند که پس از رحلت امام صادق، در سال ۱۴۸ق، از شیعه جدا شدند.(۱)

۱- احمدرضا خضری و دیگران ، تاریخ تشیع ، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و انتشارات سمت ۱۳۸۴ ، ص۷

۲. آغاز پیدایش تشیّع

تصویر

ص:۱۵

تصویر

ص:۱۶

اندیشمندان دربارۀ آغاز پیدایش تشیّع، نظرهای متفاوتی دارند که به طور کلّی، می توان آن را به دو دسته تقسیم کرد:

دستۀ اول، نویسندگان و پژوهش گرانی اند که می گویند تشیّع پس از رحلت پیامبر اکرم ایجاد شده است. اینان خود چند دسته اند:

۱. گروهی میگویند تشیّع در روز «سقیفه» پدید آمده است. سقیفه همان روزی است که گروهی از بزرگان صحابه باصراحت گفتند علی اُولی به امامت و خلافت است.(۱)

۲. گروهی دیگر پیدایش شیعه را به اواخر خلافت عثمان مربوط میدانند و انتشار آرای عبدالله بن سبا در این زمان را به پیدایش تشیّع ربط می دهند.(۲)

ص:۱۷

۱- یعقوبی گفته است: «شماری از بزرگان صحابه از بیعت با ابوبکر خودداری کردند و گفتند: علی اُولی به خلافت است.» تاریخ یعقوبی، ج۲، قم: منشورات الشریف الرضا، ۱۴۱۴ق، ص۱۲۴.

۲- مختار اللیثی و الدکتوره سمیره، جهاد الشیعه، بیروت: دار جبل، ۱۳۹۶ق، ص۲۵.

۳. گروهی معتقدنـد شـیعه در روز «فتنهالـدار»، روز قتل خلیفـهٔ سوم، پدیـد آمده است. پس از این روز، پیروان علی که همان شـیعیان بودند، درمقابل خونخواهان عثمان، قرار گرفتنـد. ابن نـدیم می نویسد: «وقتی طلحه و زبیر با علی مخالفت کردند و جز به خونخواهی عثمان، به چیزی دیگر قانع نشدند، علی خواست با آنها بجنگد تا سر به فرمان حق نهند. آن روز، کسانی را که از او پیروی کردند، شیعه خواندند و خود او نیز به آنها می گفت: شیعیان من.(۱)» ابن عبدربه اندلسی نیز میگوید: «شیعیان کسانی هستند که علی را بر عثمان برتری دادند.(۲)»

۱- محمدحسـین زین عاملی، شـیعه در تاریخ، ترجمهٔ محمدرضا عطایی، آسـتان قدس، ۱۳۷۵ش، ص۳۳و۳۴، بر گرفته از: ابن نـدیم، الفهرست، ص۲۴۹.

۲- احمدبن محمدابن عبد ربه اندلسی، العقد الفرید، ج۲، بیروت: دارالاحیاء التراث العربی، ۱۴۰۹، ص۲۳۰.

۴. گروهی معتقدند که تشیّع پس از ماجرای حکمیّت تا شهادت علی به وجود آمده است.(۱)

۵. این گروه نیز آغاز تشیّع را به واقعهٔ کربلا و شهادت امام حسین ربط می دهند(۲).

دستهٔ دوم، پژوهشگرانی هستند که معتقدند تشیّع در عصر رسول خدا ریشه دارد. ازمیان دانشمندان شیعه، مرحوم کاشف الغطا(۳)، شیخ محمدحسین مظفر(۴)، محمدحسین زین عاملی(۵) و علامه طباطبایی(۶) و ازمیان علمای اهل سنّت، محمد کردعلی میگویند شماری از صحابه در عصر پیامبر اکرم، به شیعهٔ علی معروف بودند.(۷)

۱- ابومنصور عبدالقادربن طاهربن محمد البغدادی، الفرق بین الفرق، قاهره، ۱۳۶۷، ص۱۳۴.

۲- اصول اسماعیلیه، برگرفته از: برنارد لویس، ص۸۶.

۳- دفاع از حقانیت شیعه، ترجمهٔ غلام حسن محرمی، مؤمنین، ۱۳۷۸، ص۴۸.

۴- تاریخ منشورات، مکتبه بصیرتی، بیتا، ص۴.

۵- محمدرضا عطایی، شیعه در تاریخ، بنیاد پژوهش های اسلامی، ۱۳۷۵، ص۳۴.

۶- محمدحسین طباطبایی، شیعه در اسلام، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۶۲، ص۲۳.

۷- محمدحسین مظفر، تاریخ شیعه، مکتبه بصیرتی، بیتا، ص۹، برگرفته از: خطط الشام، ج۵، ص۲۵۱تا۲۵۶.

تصویر

با توجه به این نظرها میتوان گفت ایام سقیفه، اواخر خلافت عثمان، جنگ جمل، حکمیّت و حادثهٔ کربلا، از دوره های اثرگذار در تاریخ تشیّع است. افزون برآن، وجود شخصی به نام عبدالله بن سبا جای تردید دارد. با همهٔ اینها، پیدایش تشیّع در یکی از این دوره ها درست به نظر نمیرسد. بررسی احادیث نبوی نشان میدهد که واژهٔ شیعه پیش از همه، از زبان رسول خدا، محمد مصطفی، در احادیث متعددی برای نامیدن دوستداران علی به کار رفته است.

علامه طباطبایی پیدایش شیعه را برای اولین بار، متعلق به زمان حضرت رسول اکرم میداند. ایشان معتقد است که جریان ظهور و پیشرفت دعوت اسلامی در ۲۳ سال دوران بعثت، پیامدهای بسیاری داشت که طبعاً پیدایش چنین جمعیتی را میان یاران پیامبر اعظم ایجاب میکرد. برخی از این علل را میتوان چنین بیان کرد:

۱. پیغمبر اکرم در اولین روزهای بعثت، به نصّ قرآن، مأموریت یافت که خویشان

نزدیک تر خود را به دین اسلام دعوت کند.(۱) ایشان باصراحت به خویشان خود فرمودند: «هریک از شما به اجابت دعوت من سبقت گیرد، وزیر و جانشین و وصی من است.» علی پیش از همه، اسلام را پذیرفتند. پیغمبر اکرم نیز ایمان ایشان را پذیرفتند و وعده های خود را تقبل کردند. طبق عادت، محال است که رهبر نهضتی، در اولین روز نهضت و قیام خود، یکی از یاران نهضت را به سِمت وزیری و جانشینی به بیگانگان معرفی کند و به یاران و دوستان سر تا پا فداکار خود نشناساند یا بعید است فقط او را با امتیاز وزیری و جانشینی بشناسد و بشناساند؛ ولی در تمام دورهٔ زندگی و دعوت خود، او را از وظایف وزیری معذول دارد و احترام مقام جانشینی او را نادیده بگیرد و هیچگونه فرقی میان او و دیگران نگذارد.

۲. پیغمبر اکرم بهموجب چندین روایت مستفیض و متواتر که سنّی و شیعه روایت

۱- و انذر عشیرتک الاقربین. شعرا، ۲۱۴.

کرده اند(۱)، تصریح فرموده اند که علی در قول و فعلِ خود از خطا و معصیت مصون است و هر سخنی که گوید و هر کاری که کند، با دعوت دینی مطابقت کامل دارد و داناترین مردم به معارف و شرایع اسلام است(۲).

۳. علی خدمات گرانبهایی انجام داده و فداکاری های شگفت انگیزی کرده بودند: خوابیدن در بستر پیغمبر اکرم در شب هجرت و فتوحاتی که در جنگ های بدر، اُحد، خندق و خیبر انجام دادند. اگر پای ایشان در یکی از این وقایع درمیان نبود، اسلام و

۱- ام سلمه می گوید: پیغمبر فرمودند: «علی همیشه با حق و قرآن است و حق و قرآن نیز همیشه با اوست و تا قیامت ازهم جدا نخواهند شد.» این حدیث به پانزده طریق از عامه و یازده طریق از خاصه نقل شده است. امسلمه، ابن عباس، ابوبکر، عایشه، علی، ابوسعید خدری، ابولیلی و ابوایوب انصاری از راویان آن هستند. غایه المرام بحرانی، ص۵۳۹و ۵۴۰. پیامبر فرمودند: «خدا علی را رحمت کند که همیشه حق با اوست.» البدایه و النهایه، ج۷، ص۳۶.

۲- پیامبر فرمودند: «حکمت ده قسمت شده است: نُه جزء آن بهرهٔ علی و یک جزء آن، میان تمام مردم قسمت شده است.» البدایه و النهایه، ج۷، ص۳۵۹.

تصویر

ص:۲۴

اسلامیان را دشمنان حق ریشه کن کرده بودند.

۴. در ماجرای غدیر خم، پیغمبر اکرم علی را به ولایت عامهٔ مردم نصب و معرفی کردند و ایشان را همانند خود، متولّی قرار دادند.(۱)

بدیهی است چنین امتیازات و فضایل اختصاصی دیگر که همگان بر آن اتفاق داشتند و نیز علاقهٔ مفرط پیغمبر اکرم به علی، طبعاً عده ای از یاران پیغمبر اکرم را که شیفتگان فضیلت و حقیقت بودند، بر این وامیداشت که علی را دوست بدارند و به دورش گرد آیند و از وی پیروی کنند؛ چنانکه عده ای را بر حسد و کینهٔ آن حضرت وامی داشت(۲).

ص:۲۵

۱- حدیث غدیر، از احادیث مسلّم میان سنّی و شیعه است. متجاوز از صدنفر صحابی، با سندها و عبارت های مختلف آن را نقل کرده اند و در کتب عامه و خاصه ضبط شده است. برای تفصیل، به صفحهٔ ۷۹ از کتاب غایه المرام و جلد غدیرِ کتاب عبقات و کتاب الغدیر مراجعه کنید.

۲- محمدحسین طباطبایی، شیعه در اسلام، ص۲۳تا۲۶.

گذشته از همهٔ اینها، نام «شیعهٔ علی» و «شیعهٔ اهلبیت» در سخنان پیامبر اکرم بسیار دیده می شود؛ برای مثال، میتوان به این نمونه اشاره کرد: مسعودی در کتاب خود، بهنقل از عباس بن عبدالمطلب میگوید: روزی نزد رسول خدا بودیم که ناگهان علی بن ابیطالب وارد شدند. همین که چشم پیامبر به علی افتاد، چهره شان شکفت. عرض کردم: «یا رسول الله، شما به خاطر دیدن این پسر چهره تان باز شد؟» فرمود: «عمو، به خدا سوگند، خداوند او را بیش از من دوست دارد. هیچ پیامبری نیست، مگر اینکه اولادش، از صلب خود اوست؛ ولی اولاد من، پس از من، از نسل علی هستند. در روز قیامت، مردم را به نام خود و نام مادرشان بخوانند، برای اینکه خداوند پرده پوشی میکند؛ جز علی و شیعیانش که آنان را به نام خود و نام پدرانشان صدا می زنند.»(۱)

۱- شیعه در تاریخ، ص۴۲، برگرفته از: مروج الذهب، ج۲، ص۵۱.

ظهور معنای شیعه در احادیث و سخنان پیامبر آشکار و روشن است و آنان با این تأویل ها خواسته اند از پذیرش حقیقت بگریزند. این را نیز بایـد دانست که مصـداق شـیعه در همان عصـر پیامبر مشـخص بوده است و عده‌ای از اصـحاب پیامبر در همان زمان، به «شـیعهٔ علی» مشـهور بودند.(۱)

کوتاه سخن آنکه باید گفت نام شیعه را بر دوستداران علی، پیش از همه، رسول خدا گذاشته بودند و حوادث دیگری مانند سقیفه، جنگ جمل، حکمیّت و واقعهٔ کربلا، بر گسترش این واژه و آموزه های تشیّع تأثیر گذاشته است.

۱- «نخستین نامی که در زمان رسول خدا پیدا شد، شـیعه بود و سلمان، ابوذر، مقداد و عمار با این اسم مشهور شدند.» شیعه در اسلام به نقل از حاضر العالم الاسلامی، ج۱، ص۱۸۸.

برای مطالعهٔ بیشتر

۱. محمدحسین طباطبایی، شیعه در اسلام، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۶۲.

۲. محمدرضا خضری و دیگران، تاریخ تشیّع، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و انتشارات سمت، ۱۳۸۴.

۳. غلام حسین محرمی، تاریخ تشیّع؛ از آغاز تا پایان غیبت، مؤسسهٔ امام خمینی۱۳۸۲ ،.

۴. علی اصغر رضوانی، شیعه شناسی و پاسخ به شبهات، مشعر، ۱۳۸۲.

۵. محمد نصیری، تحلیلی از تاریخ تشیّع و امامان، معارف، ۱۳۸۴.

ص:۲۸

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ یَسْتَوِی الَّذِینَ یَعْلَمُونَ وَالَّذِینَ لَا یَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹